

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 27. februára 2014*

„Smernica 2003/9/ES — Minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl v členských štátoch —
Článok 13 ods. 1 — Lehoty na poskytnutie materiálnych podmienok prijímania — Článok 13 ods. 2 —
Ustanovenia o materiálnych podmienkach prijímania — Záruky — Článok 13 ods. 5 — Stanovenie
a poskytnutie minimálnych podmienok prijímania pre žiadateľov o azyl — Výška poskytnutej
pomoci — Článok 14 — Ďalšie ustanovenia o materiálnych podmienkach prijímania —
Naplnenie prijímacích zariadení — Odkaz na vnútroštátne systémy sociálnej ochrany —
Poskytovanie materiálnych podmienok prijímania vo forme finančných príspevkov“

Vo veci C-79/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Arbeidshof te Brussel (Belgicko) zo 7. februára 2013 a doručený Súdnemu dvoru 15. februára 2013, ktorý súvisí s konaním:

Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers

proti

Selverovi Sacirimu,

Danijele Dordevicovej,

Danjelovi Sacirimu, v zastúpení: Selver Saciri a Danijela Dordevic,

Sanele Saciriovej, v zastúpení: Selver Saciri a Danijela Dordevic,

Denisovi Sacirimu, v zastúpení: Selver Saciri a Danijela Dordevic,

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Diest,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory L. Bay Larsen (spravodajca), sudcovia M. Safjan, J. Malenovský,
A. Prechal a K. Jürimäe,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. novembra 2013,

* Jazyk konania: holandčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- belgická vláda, v zastúpení: C. Pochet a T. Materne, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci S. Ishaque, advocaat,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, F.-X. Bréchet a B. Beaupère-Manokha, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, K. Pawłowska a B. Czech, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 13 ods. 5 smernice Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl (Ú. v. EÚ L 31, s. 18; Mim. vyd. 19/006, s. 101), v spojení s článkom 13 ods. 1 a 2 a článkom 14 ods. 1, 3, 5 a 8 tejto smernice.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, v ktorom na jednej strane stojí Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (federálna agentúra pre prijímanie žiadateľov o azyl, ďalej len „Fedasil“) a na druhej strane pán Selver Saciri a pani Danijela Dordevic, vo vlastnom mene a ako zákonní zástupcovia ich maloletých detí, ktorými sú Danjel Saciri, Denis Saciri a Sanela Saciri (ďalej len „rodina Saciriová“), ako aj Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Diest (verejné centrum sociálnych služieb v Dieste, ďalej len „OCMW“), ktorý sa týka odmietnutia Fedasil priznať rodine Saciriovej sociálnu pomoc z dôvodu nemožnosti zabezpečiť jej prijatie v centre určenom na prijímanie žiadateľov o azyl.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenie 7 smernice 2003/9 znie takto:

„Mali by sa ustanoviť minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, ktoré im bežne postačia na zabezpečenie dôstojnej životnej úrovne a porovnateľné životné podmienky vo všetkých členských štátoch.“

- 4 Článok 1 tejto smernice stanovuje:

„Účelom tejto smernice je ustanoviť minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl v členských štátoch.“

- 5 Podľa článku 2 tejto smernice na jej účely:

„....

- j) „materiálne podmienky prijímania“ znamenajú podmienky prijímania, ktoré zahŕňajú ubytovanie, stravu a oblečenie, poskytované v naturáliách, alebo ako finančné príspevky alebo poukážky a denné dávky;

...“

- 6 Článok 5 ods. 1 tej istej smernice uvádza:

„Členské štáty informujú žiadateľov o azyl v primeranej lehote, ktorá nesmie byť dlhšia ako pätnásť dní po podaní žiadosti o azyl príslušnému orgánu, aspoň o existujúcich výhodách a povinnostiach, ktoré musia splňať v súvislosti s podmienkami prijímania.

...“

- 7 Článok 13 smernice 2003/9, ktorý obsahuje všeobecné pravidlá týkajúce sa materiálnych podmienok prijímania a zdravotnej starostlivosti, znie takto:

„1. Členské štáty zabezpečia pre žiadateľov materiálne podmienky prijímania potom, ako podajú žiadosti o azyl.

2. Členské štáty príjmu ustanovenia o materiálnych podmienkach prijímania s cieľom zabezpečiť životnú úroveň adekvátnu zdraviu žiadateľov a dostatočnú na zabezpečenie ich živobytia.

Členské štáty zabezpečia zachovanie životnej úrovne s ohľadom na osobitnú situáciu osôb s osobitnými potrebami, v súlade s článkom 17, ako aj s ohľadom na situáciu osôb, ktoré sú zaistené.

...

5. Materiálne podmienky prijímania môžu byť zabezpečené v naturáliách alebo v podobe finančných príspevkov alebo poukážok alebo kombináciou týchto spôsobov.

Ak členské štáty zabezpečia materiálne podmienky prijímania v podobe finančných príspevkov alebo poukážok, ich výška sa určí v súlade so zásadami uvedenými v tomto článku.“

- 8 Článok 14 tejto smernice uvádza:

„1. Ak sa poskytuje ubytovanie, malo by mať jednu z uvedených podôb, alebo ich kombináciu:

- a) priestory používané na účely ubytovania žiadateľov počas preskúmania žiadostí o azyl podaných na hranici;
- b) ubytovacie centrá, ktoré zabezpečujú primeranú životnú úroveň;
- c) súkromné domy, byty, hotely alebo iné zariadenia prispôsobené na účely ubytovania žiadateľov.

...

3. Členské štáty zabezpečia v prípade, že to prichádza do úvahy, aby maloleté deti žiadateľov alebo žiadatelia, ktorí sú maloletými osobami, boli umiestnené spolu so svojimi rodičmi alebo s dospelým rodinným príslušníkom, ktorý je za nich zodpovedný podľa právnych predpisov alebo na základe obvyčajového práva.

...

5. Osoby, ktoré pracujú v ubytovacích zariadeniach, musia byť primerane vyškolené a sú viazané povinnosťou zachovávať mlčanlivosť, ako je vymedzená vo vnútroštátnom práve v súvislosti s akýmkoľvek informáciami získanými počas výkonu práce.

...

8. Členské štáty môžu vo výnimočných prípadoch ustanoviť spôsoby zabezpečovania materiálnych podmienok prijímania, ktoré sa odlišujú od spôsobov uvedených v tomto článku, na primeranú dobu, ktorá má byť čo najkratšia, ak:

- je potrebné počiatočné posúdenie špeciálnych potrieb žiadateľa,
- materiálne podmienky prijímania, ako sú uvedené v tomto článku, nie sú v určitej zemepisnej oblasti k dispozícii,
- sú vyčerpané ubytovacie kapacity, ktoré sú bežne k dispozícii,
- ak je žiadateľ o azyl vo väzbe alebo zadržovaný v mieste hraničného priechodu.

Tieto odlišné podmienky musia v každom prípade pokrývať základné potreby.“

9 Článok 17 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty zohľadnia osobitnú situáciu zraniteľných osôb, ako sú napríklad maloleté osoby, maloleté osoby bez sprievodu, zdravotne postihnuté osoby, staré osoby, tehotné ženy, slobodné matky alebo otcovia s deťmi mladšími ako 18 rokov alebo osoby, ktoré boli podrobené mučeniu, znásilnené alebo vystavené iným závažným podobám psychologického, fyzického alebo sexuálneho násillia, vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa vykonávajú ustanovenia kapitoly II týkajúce sa materiálnych podmienok prijímania a zdravotnej starostlivosti.“

10 Článok 18 ods. 1 tej istej smernice uvádza:

„Pri uplatňovaní ustanovení tejto smernice, ktoré sa týkajú maloletých osôb, musia členské štáty venovať hlavnú pozornosť najlepším záujmom detí.“

Belgické právo

11 Ustanovenia smernice 2003/9 sa prebrali zákonom z 12. januára 2007 o prijímaní žiadateľov o azyl a určitých iných kategórií cudzincov (*Belgisch Staatsblad* zo 7. mája 2007, s. 24027, ďalej len „zákon o prijímaní“).

12 Článok 3 zákona o prijímaní stanovuje:

„Každý žiadateľ o azyl má právo na prijatie, ktoré mu musí umožňovať viesť ľudsky dôstojný život.

Prijatím sa rozumie materiálna pomoc poskytnutá podľa tohto zákona alebo sociálna pomoc poskytnutá verejnými centrami sociálnej pomoci podľa zákona z 8. júla 1976 o verejných centrách sociálnej pomoci [(*Belgisch Staatsblad* z 5. augusta 1976, s. 9876)].“

13 Podľa článku 9 zákona o prijímaní:

„Prijatie podľa článku 3 sa poskytuje prijímacím zariadením alebo verejným centrom sociálnej pomoci, ktoré sa určilo ako povinné miesto registrácie, bez toho, aby bolo dotknuté uplatnenie článku 11 ods. 3 posledného pododseku alebo článku 13.“

14 Podľa článku 10 uvedeného zákona Fedasil určuje cudzincom povinné miesto registrácie.

15 Podľa článku 11 ods. 3 zákona o prijímaní Fedasil pri určovaní povinného miesta registrácie dbá na to, aby toto miesto bolo prispôbené pre prijímané osoby, a to v medziach dostupných miest. Posúdenie vhodnosti tohto miesta je založené najmä na takých kritériách, ako je skladba rodiny prijímaných osôb, ich zdravotný stav, znalosť niektorého z úradných jazykov alebo jazyka konania. V tomto rámci Fedasil venuje osobitnú pozornosť situácii zraniteľných osôb uvedených v článku 36 tohto zákona. Za týchto osobitných okolností sa Fedasil môže odchýliť od ustanovení odseku 1 uvedeného článku tým, že neurčí povinné miesto registrácie.

16 Podľa článku 11 ods. 4 zákona o prijímaní Fedasil môže za výnimočných okolností spojených s nedostatkom miest v prijímacích zariadeniach po rozhodnutí Rady ministrov na základe správy, ktorú vypracuje Fedasil, po dobu, ktorú určí, zmeniť povinné miesto registrácie žiadateľa o azyl tak, že za prijímacie zariadenie určí verejné centrum sociálnej pomoci, alebo pokiaľ nemožno rozhodnúť inak, určí žiadateľovi o azyl takéto centrum ako povinné miesto registrácie.

17 Podľa článku 1 zákona z 8. júla 1976 o verejných centrách sociálnej pomoci má každý právo na sociálnu pomoc. Cudzinci majú v zásade nárok na sociálnu pomoc stanovenú v článku 1 tohto zákona, pokiaľ sa zdržiavajú na štátnom území legálne.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 Dňa 11. októbra 2010 podala rodina Saciriová žiadosť o azyl na cudzineckom úrade a zároveň podala Fedasil žiadosť o prijatie.

19 V ten istý deň Fedasil rodine Saciriovej oznámil, že nemôže určiť prijímacie zariadenie a odkázal ju na príslušné OCMW.

20 Keďže nemohla získať ubytovanie, využila rodina Saciriová ponuku súkromného trhu prenájmu nehnuteľností, ale pretože nebola schopná splácať nájomné, podala na OCMW žiadosť o finančnú pomoc.

21 OCMW túto žiadosť zamietlo s odôvodnením, že rodina Saciriová by mala byť umiestnená do prijímacieho zariadenia spravovaného Fedasil.

22 Dňa 10. decembra 2010 rodina Saciriová podala na Arbeidsrechtbank te Leuven návrh na začatie konania o predbežnom opatrení proti Fedasil a OCMW.

23 Uznesením z 12. januára 2011 Arbeidsrechtbank te Leuven uložil Fedasil a OCMW, aby poskytli rodine Saciriovej prijatie a zaplatili jej určitú sumu ako finančnú pomoc.

24 Dňa 21. januára 2011 Fedasil umiestnil dotknuté osoby do prijímacieho centra pre žiadateľov o azyl.

25 Dvomi podaniami zo 14. decembra 2010 a zo 7. januára 2011 rodina Saciriová podala žaloby na Fedasil a OCMW pred Arbeidsrechtbank te Leuven.

- 26 Rozsudkom zo 17. októbra 2011 tento súd vyhlásil žalobu proti OCMW za neopodstatnenú a uložil Fedasil, aby zaplatila rodine Saciriovej sumu 2 961,27 eura, zodpovedajúcu trojmesačnému príjmu na integráciu pre osobu starajúcu sa o rodinu.
- 27 Fedasil podal proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Rodina Saciriová podala vzájomné odvolanie a požadovala, aby boli Fedasil a OCMW spoločne a nerozdielne zaviazaní na zaplatenie sumy zodpovedajúcej príjmu na integráciu za celé obdobie, počas ktorého tejto rodine nebolo poskytnuté prijatie.
- 28 Arbeidshof te Brussel uviedol, že v prípade naplnenia zariadenia pre prijímanie žiadateľov o azyl zákon o prijímaní ani žiadne iné vnútroštátne ustanovenie nestanovuje zvláštny režim, ktorý by umožňoval žiadateľom o azyl, ktorých Fedasil nemôže prijať, získať v rozumnej lehote prijatie zodpovedajúce normám zakotveným smernicou 2003/9.
- 29 Uvedený súd spresnil, že pokiaľ sa Fedasil rozhodne neurčiť prijímacie stredisko, žiadatelia o azyl poberajú sociálnu pomoc, ktorej výška im však neumožňuje zabezpečiť si ubytovanie, a to ani dočasné.
- 30 Za týchto podmienok Arbeidshof te Brussel rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Je členský štát, ktorý si zvolil možnosť, že materiálnu pomoc podľa článku 13 ods. 5 smernice 2003/9..., bude poskytovať vo forme finančných príspevkov, následne zodpovedný aj za dohľad nad tým, aby žiadateľ o azyl v určitej forme využíval minimálne ochranné opatrenia podľa [tejto] smernice, ako sú stanovené v článku 13 ods. 1 a 2 a článku 14 ods. 1, 3, 5 a 8 danej smernice?
2. Má sa finančný príspevok upravený v článku 13 ods. 5 smernice [2003/9] poskytovať od dátumu podania žiadosti o udelenie azylu a žiadosti o prijatie, po uplynutí lehoty stanovenej v článku 5 ods. 1 [tejto] smernice, alebo od iného dátumu? Musí sa finančný príspevok poskytovať v takej výške, aby žiadateľovi o azyl v prípade, že mu členský štát alebo zariadenie, ktoré tento členský štát určí, neposkytne materiálne podmienky prijímania, umožňoval kedykoľvek sa samostatne postarať o svoje ubytovanie, prípadne ubytovať sa v hoteli, kým sa mu neposkytne trvalé ubytovanie alebo kým si sám nemôže zabezpečiť dlhodobjšie ubytovanie?
3. Je so smernicou [2003/9] zlučiteľné, ak členský štát poskytne materiálne podmienky prijímania len vtedy, keď môžu takéto ubytovanie zabezpečiť existujúce prijímacie štruktúry vytvorené štátom, a žiadateľov o azyl, pre ktorých sa v nich nenájde miesto, následne odkázu na sociálnu pomoc, na ktorú majú nárok všetci obyvatelia tohto štátu, bez toho, aby existovali nevyhnutné zákonné normy a štruktúry, ktoré by neštátnym zariadeniam skutočne umožňovali vytvoriť žiadateľom o azyl v krátkej lehote ľudsky dôstojné podmienky na prijatie?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

- 31 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré je potrebné zodpovedať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 13 ods. 5 smernice 2003/9 má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ sa členský štát rozhodol poskytovať materiálne podmienky prijímania vo forme finančných príspevkov, je povinný poskytovať tieto dávky od okamihu podania žiadosti o azyl a zabezpečiť pritom, že výška uvedených príspevkov bude žiadateľom o azyl umožňovať získať ubytovanie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 13 ods. 1 a 2 a článku 14 ods. 1, 3, 5 a 8 tejto smernice.

- 32 Hneď na úvod treba uviesť, že podľa znenia článku 13 ods. 5 smernice 2003/9, materiálne podmienky prijímania môžu byť poskytnuté v naturáliách alebo v podobe finančných príspevkov alebo poukážok alebo kombináciou týchto spôsobov.
- 33 Pokiaľ ide o okamih, od ktorého sú členské štáty povinné poskytovať materiálne podmienky prijímania, treba konštatovať, že Súdny dvor už spresnil, čo sa týka obdobia, počas ktorého sa materiálne podmienky prijímania musia priznať žiadateľom o azyl, že toto obdobie začína plynúť v okamihu, keď títo žiadatelia podajú žiadosti o azyl (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. septembra 2012, Cimade a GISTI, C-179/11, bod 39).
- 34 Zo samotného znenia článku 13 ods. 1 smernice 2003/9 totiž vyplýva, že žiadatelia o azyl majú mať prístup k materiálnym podmienkam prijímania, či už sú poskytované v naturáliách alebo v podobe finančných príspevkov, po tom, ako podajú žiadosti o azyl.
- 35 Navyše všeobecná štruktúra a cieľ smernice 2003/9, ako aj dodržanie základných práv, najmä požiadaviek článku 1 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého treba rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť, bránia tomu, aby bol žiadateľ o azyl zbavený ochrany na základe minimálnych noriem stanovených touto smernicou, aj keď len počas prechodného obdobia po podaní jeho žiadosti o azyl (pozri rozsudok Cimade a GISTI, už citovaný, bod 56).
- 36 Pokiaľ ide po druhé o výšku poskytovaných finančných príspevkov, z článku 13 ods. 5 druhého pododseku smernice 2003/9 vyplýva, že členské štáty zabezpečia materiálne podmienky prijímania v podobe finančných príspevkov alebo poukážok, ich výška sa určí v súlade so zásadami uvedenými v tomto článku.
- 37 V tejto súvislosti z článku 13 ods. 2 uvedenej smernice vyplýva, že výška poskytovanej finančnej pomoci má postačovať na zabezpečenie životnej úrovne adekvátnej zdraviu žiadateľov a dostatočnej na zabezpečenie ich živobytia.
- 38 Okrem toho treba konštatovať, že podľa znenia článku 2 písm. j) smernice 2003/9 „materiálne podmienky prijímania“ znamenajú podmienky prijímania, ktoré zahŕňajú ubytovanie, stravu a oblečenie, poskytované v naturáliách, alebo ako finančné príspevky alebo poukážky a denné dávky.
- 39 Ďalej z bodu 7 tej istej smernice vyplýva, že táto má za cieľ ustanoviť minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, ktoré im bežne postačia na zabezpečenie dôstojnej životnej úrovne a porovnateľné životné podmienky vo všetkých členských štátoch.
- 40 Z toho vyplýva, že aj keď je výška poskytovanej finančnej pomoci určovaná každým členským štátom, musí byť postačujúca na zabezpečenie životnej úrovne, ktorá je dôstojná a adekvátna zdraviu, ako aj zabezpečeniu živobytia žiadateľov o azyl.
- 41 V rámci určenia materiálnych podmienok prijímania v podobe finančných príspevkov majú členské štáty podľa ustanovenia článku 13 ods. 2 druhého pododseku smernice 2003/9 povinnosť prispôbiť tieto podmienky prijímania situácii osôb s osobitnými potrebami, ktoré sú uvedené v článku 17 tejto smernice. Finančné príspevky teda musia postačovať na zachovanie jednotnosti rodiny ako aj najlepších záujmov detí, ktorým podľa ustanovenia článku 18 ods. 1 uvedenej smernice treba venovať hlavnú pozornosť.
- 42 V dôsledku toho, pokiaľ si členský štát zvolil možnosť poskytovať materiálne podmienky prijímania vo forme finančných príspevkov, musia byť tieto príspevky dostatočné na zabezpečenie životnej úrovne, ktorá je dôstojná a adekvátna zdraviu, ako aj zabezpečeniu živobytia žiadateľov o azyl tým, že im umožní najmä ubytovanie, v prípade potreby prenájmom nehnuteľnosti na súkromnom trhu.

- 43 Ustanovenia smernice 2003/9 sa však nemôžu vykladať v tom zmysle, že žiadateľom o azyl treba ponechať výber ubytovania podľa ich osobnej voľby.
- 44 Po tretie, pokiaľ ide o otázku vnútroštátneho súdu týkajúcu sa povinnosti členských štátov, ktoré poskytujú materiálne podmienky prijímania vo forme finančných príspevkov, zabezpečiť dodržiavanie materiálnych podmienok prijímania stanovených v článku 14 ods. 1, 3, 5 a 8 smernice 2003/9, treba konštatovať, že odsek 1 tohto článku sa v zásade týka spôsobov ubytovania, ktoré si môžu členské štáty zvoliť, a obmedzuje platnosť povinností uvedených v predmetnom článku na prípad, keď si členské štáty zvolili možnosť poskytovania materiálnych podmienok prijímania v naturáliách.
- 45 Hoci sa článok 14 ods. 3 tejto smernice neuplatní, keď sú materiálne podmienky prijímania poskytované výlučne formou finančných príspevkov, skutočnosťou zostáva, že tieto dávky musia v prípade potreby umožniť, aby maloleté deti žiadateľov o azyl boli ubytované so svojimi rodičmi, aby bola zachovaná jednotnosť rodiny, ako sa uvádza v bode 41 tohto rozsudku.
- 46 Na prvú a druhú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 13 ods. 5 smernice 2003/9 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ si členský štát zvolil možnosť poskytovať materiálne podmienky prijímania vo forme finančných príspevkov alebo poukázok, tieto príspevky sa musia poskytovať od okamihu podania žiadosti o azyl v súlade s ustanoveniami článku 13 ods. 1 tejto smernice a musia zodpovedať minimálnym normám zakotveným v ustanovení článku 13 ods. 2 uvedenej smernice. Tento členský štát musí dbať na to, aby celková výška finančných príspevkov pokrývajúcich materiálne podmienky prijímania bola postačujúca na zabezpečenie životnej úrovne, ktorá je dôstojná a adekvátne zdraviu, ako aj zabezpečeniu živobytia žiadateľov o azyl, a najmä aby im umožnila mať k dispozícii ubytovanie, a to prípadne vzhľadom na ochranu záujmov osôb s osobitnými potrebami podľa ustanovenia článku 17 tej istej smernice. Materiálne podmienky prijímania stanovené v článku 14 ods. 1, 3, 5 a 8 smernice 2003/9 nie sú pre členské štáty záväzné, pokiaľ si zvolili možnosť poskytovať tieto podmienky výlučne vo forme finančných príspevkov. Výška týchto príspevkov však musí byť postačujúca na to, aby umožnila neplnoletým deťom ubytovanie s rodičmi, aby tak mohla byť zachovaná jednotnosť rodiny žiadateľov o azyl.

O tretej otázke

- 47 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má smernica 2003/9 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby v prípade naplnenia ubytovacích zariadení pre žiadateľov o azyl členské štáty týchto žiadateľov odkazovali na subjekty všeobecného systému verejnej pomoci, ktoré sú poverené poskytovať žiadateľom o azyl potrebnú finančnú pomoc.
- 48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pokiaľ členské štáty nie sú schopné poskytnúť materiálne podmienky prijímania v naturáliách, smernica 2003/9 im ponecháva možnosť zvoliť si poskytovanie materiálnych podmienok prijímania vo forme finančných príspevkov. Tieto príspevky však musia byť postačujúce na zabezpečenie základných životných potrieb žiadateľov o azyl, vrátane životnej úrovne, ktorá je dôstojná a adekvátne zdraviu.
- 49 Keďže členské štáty majú určitý priestor na posúdenie, pokiaľ ide o prostriedky, ktorými poskytujú materiálne podmienky prijatia, môžu pristúpiť k vyplácaniu finančných príspevkov prostredníctvom subjektov, ktoré patria do všeobecného systému verejnej pomoci, pokiaľ tieto subjekty zaručujú žiadateľom o azyl dodržiavanie minimálnych noriem stanovených touto smernicou.
- 50 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že úlohou členských štátov je dbať na dodržiavanie minimálnych noriem pre prijímanie žiadateľov o azyl týmito subjektmi, keďže naplnenie prijímacích zariadení nemôže odôvodniť žiadnu výnimku z dodržiavania týchto noriem.

- 51 Na tretiu otázku teda treba odpovedať tak, že smernica 2003/9 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby v prípade naplnenia ubytovacích zariadení pre žiadateľov o azyl členské štáty týchto žiadateľov odkazovali na subjekty všeobecného systému verejnej pomoci, pokiaľ tento systém žiadateľom o azyl zaručuje dodržiavanie minimálnych noriem stanovených touto smernicou.

O trovách

- 52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. Článok 13 ods. 5 smernice Rady 2003/9/ES z 27. januára 2003, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ si členský štát zvolil možnosť poskytovať materiálne podmienky prijímania vo forme finančných príspevkov alebo poukážok, tieto príspevky sa musia poskytovať od okamihu podania žiadosti o azyl v súlade s ustanoveniami článku 13 ods. 1 tejto smernice a musia zodpovedať minimálnym normám zakotveným v ustanovení článku 13 ods. 2 uvedenej smernice. Tento členský štát musí dbať na to, aby celková výška finančných príspevkov pokrývajúcich materiálne podmienky prijímania bola postačujúca na zabezpečenie životnej úrovne, ktorá je dôstojná a adekvátne zdraviu, ako aj zabezpečeniu živobytia žiadateľov o azyl, a najmä aby im umožnila mať k dispozícii ubytovanie, a to prípadne vzhľadom na ochranu záujmov osôb s osobitnými potrebami podľa ustanovenia článku 17 tej istej smernice. Materiálne podmienky prijímania stanovené v článku 14 ods. 1, 3, 5 a 8 smernice 2003/9 nie sú pre členské štáty záväzné, pokiaľ si zvolili možnosť poskytovať tieto podmienky výlučne vo forme finančných príspevkov. Výška týchto príspevkov však musí byť postačujúca na to, aby umožnila neplnoletým deťom ubytovanie s rodičmi, aby tak mohla byť zachovaná jednotnosť rodiny žiadateľov o azyl.
2. Smernica 2003/9 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby v prípade naplnenia ubytovacích zariadení pre žiadateľov o azyl členské štáty týchto žiadateľov odkazovali na subjekty všeobecného systému verejnej pomoci, pokiaľ tento systém žiadateľom o azyl zaručuje dodržiavanie minimálnych noriem stanovených touto smernicou.

Podpisy